

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-34/23-S

Název	Základní umělecká škola Říčany, příspěvková organizace
Sídlo	Masarykovo nám. 57, 251 01 Říčany
E-mail	info@zusricany.cz
IČO	67 774 792
Identifikátor	600 052 419
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Iveta Sinkulová, MBA.
Zřizovatel	město Říčany
Místo inspekční činnosti	Masarykovo nám. 57, 71 a 82 Říčany Pod Školou 1110, Říčany Revoluční 170, Strančice Bezručova 346, Mnichovice Školní 88, Mukařov
Inspekční činnost na místě	25., 27. a 30. 1. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů, naplňování školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školný zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní umělecká škola (dále ZUŠ nebo „škola“) poskytuje vzdělávání ve čtyřech uměleckých oborech – hudebním (dále HO), výtvarném (VO), tanečním (TO) a literárně dramatickém (LDO). Nejvyšší povolený počet žáků ZUŠ byl v minulých školních rocích několikrát navyšován, aktuálně je využit na cca 97 % (802 žáků). Škola má všechny využívané prostory a učebny v nájmu. Vedle hlavní školní budovy od září 2022 probíhá výuka uměleckých oborů ještě na dalších odloučených pracovištích v Říčanech, Strančicích, Mnichovicích a Mukařově. Přípravné studium pro I. stupeň a základní studium I. i II. stupně je otevřeno ve všech vyučovaných uměleckých oborech, v HO je otevřeno i vzdělávání dospělých. Žáci se vzdělávají podle Školního vzdělávacího programu Základní umělecké školy Říčany.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) působí ve funkci od roku 2007, splňuje všechny podmínky pro její vykonávání. Při řízení školy a realizaci vzdělávání se opírá o koncepci rozvoje školy, která je v souladu s deklarovanou vizí školy. Klade důraz na zapojování žáků do činností v četných souborech školy, začleňování veřejných žakovských vystoupení do kulturního života města a regionu, rovnoměrný rozvoj estetického vnímání žáků ve všech vyučovaných uměleckých oborech a na účelné využití nově otevřených odloučených pracovišť. Tyto záměry se daří postupně realizovat.

Organizační struktura školy odpovídá jejím potřebám. Část řídicích a kontrolních pravomocí ředitelka vhodně delegovala na pozici své zástupkyně a na vedoucí jednotlivých oddělení nebo na pedagogy pověřené vedením odloučených pracovišť. Dostatečně funkční je činnost pedagogické i umělecké rady. Hospitační činnost je prováděna ředitelkou pravidelně u všech vyučujících a také návštěvami vedení školy na veřejných akcích, koncertech a třídních přehrávkách. Při zjištění nedostatků jsou přijímána účinná opatření k jejich odstranění.

Od data poslední inspekční činnosti výrazně početně posílil pedagogický sbor, nyní jej tvoří 59 odborně kvalifikovaných učitelů, řada z nich se věnuje také profesionální umělecké činnosti. Ředitelka školy vytváří velmi dobré podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků. Další vhodná podpora je pedagogům poskytována podle individuálních potřeb. Účelně je rozvíjeno sdílení zkušeností v pedagogickém sboru a tím i zkvalitnění výuky. Pedagogové dále využívají vzdělávacích akcí pořádaných školou. Ty podporují činnost školy a zároveň svým významem přesahují rámec školy i regionu. Ředitelka se účastní dalšího vzdělávání zaměřeného na řízení školy.

Výuka je organizována správně a účelně. Školní řád je funkční, stejně jako vnitřní informační systém s umožněním dálkového přístupu zákonným zástupcům žáků. Přijímání uchazečů ke studiu do všech uměleckých oborů se uskutečňuje transparentně a v souladu se zásadami rovného přístupu.

Materiální podmínky vytvořené na všech pracovištích velmi dobře umožňují výuku ve všech oborech. Škola má k dispozici potřebný instrumentář hudebních nástrojů, dostatek výtvarného materiálu a dalších učebních pomůcek i pro TO a LDO. Potřebám školy dobře vyhovuje také vybavení digitální technikou. O veškerý inventář patřičně pečuje, zajišťuje jeho údržbu a obnovu. Některé hudební nástroje škola žákům za úplatu půjčuje, žáci studující hru na harfu mají zprostředkovan pronájem nástrojů u jiného subjektu.

Prostorové podmínky vzdělávání se rozšířily o několik nových učeben v suterénu a v půdním prostoru hlavní budovy školy. Další prostory, v nichž následně probíhají představení pro veřejnost, využívá především TO, a to pro přípravu větších formací a choreografických kompozic

Škola ke zlepšení podmínek vzdělávání využívá všech dostupných zdrojů. Díky investicím zřizovatele a vlastnímu investičnímu fondu se rozšířil počet tříd, byl obnoven nábytek a vybavení učebními pomůckami v jednotlivých oborech. Z investice zřizovatele a podílu ze školného byly zakoupeny především nákladné hudební nástroje (fagot, koncertní křídlo). Pomocí Šablon škola realizovala projektové dny s přizváním odborníků z praxe do všech oborů.

Vstup do hlavní budovy školy je elektronicky zabezpečen a sledován kamerou, také vstupy do budov na odloučených pracovištích jsou zajištěny proti vniknutí nežádoucích osob. Prostory pro výuku VO ve Strančicích vyžadují vzhledem ke své členitosti zvýšenou pozornost při zajišťování bezpečnosti žáků. Pravidelné poučování žáků o zásadách bezpečného chování ve škole i při akcích konaných mimo její prostory přispívá k účinnosti prevence a nulovému počtu úrazů.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V HO je vyučována hra na většinu běžných strunných, klávesových i dechových nástrojů, pěvecká výuka a výuka hry na bicí nástroje. Od poslední inspekční činnosti přibyla výuka hry na harfu a elektrickou kytaru a byla rozšířena výuka pěveckého sboru. Dále je vyučována kolektivní hudební praxe, hudební nauka a sborový zpěv.

V hospitované individuální výuce hry na nástroj pedagogové kladli důraz především na osvojování správných rytmických a intonačních dovedností a na rozšiřování elementárních znalostí. Hodiny byly přehledně a účelně rozděleny na využití všech získávaných dovedností, procvičení techniky hry a na rozvoj přednesových schopností. Těmto získávaným dovednostem a individuálním potřebám žáků byl vhodně přizpůsoben i výběr repertoáru. Pokyny k interpretaci byly vždy srozumitelně sdělovány, často s vlastní demonstrací hry na nástroj nebo zpěvu. V případě potřeby zvláště u mladších žáků byly včas zařazovány chvíle pro relaxační cvičení nebo oddych. Kompetence k umělecké komunikaci a kompetence kulturní byly účinně rozvíjeny hrou skladeb s důrazem na vhodný přednes, dodržování dynamiky a stylovou čistotu. Případné chyby žáků byly vždy tolerantně využity jako účinný prostředek pro zlepšení následujícího provedení. Výborná kvalita výuky, přípravy žáků a společné práce vyučujícího s žákem byla sledována v předmětech hra na trubku a sólový zpěv. Řada učitelů využívá svých praktických zkušeností a teoretických znalostí k úpravám skladeb pro různá nástrojová obsazení nebo k lektorské činnosti. Efektivně tím zvyšují kvalitu výuky.

Výuka studijního zaměření Recepce a reflexe hudby v předmětu hudební nauka probíhá v pravidelných týdenních hodinách vhodně členěných po ročnících, v ojedinělých případech také formou náhradní výuky pro žáky, které ředitelka ze závažných důvodů uvolnila z pravidelné docházky.

Povinný předmět hra v souboru plní žáci účelně hrou v některém z četných instrumentálních souborů, v případě klavírního oddělení také v předmětu sborový zpěv nebo korepeticemi.

Ve všech hospitovaných hodinách HO bylo zřejmé, že způsoby práce jsou v hodinách jasně nastaveny a respektovány. Příležitostí ke zlepšení je podpora samostatnosti žáků, jejich

vlastního uvažování o hře daných skladeb ve vztahu k zadaným cílům hodiny a ve společné reflexi proběhlé hodiny.

Velmi dobré kvality dosahovala také výuka ve VO. Rozvíjí dětskou představivost žáků a jejich výtvarné vidění skutečnosti, učí je ovládat řadu výtvarných technik, zprostředkuje jim všeobecný kulturní přehled, upevňuje jejich pracovní návyky i potřebné sociální kompetence. Žáci se v rámci studia zúčastňují různých exkurzí, výstav a workshopů. Zájemcům o studium na vyšších typech škol s výtvarným zaměřením je poskytována individuální pomoc.

Hospitovaná výuka byla ve všech vyučovacích hodinách dobře připravena, jejich stavba odpovídala vytýčenému vzdělávacímu cíli. Žáci byli s programem hodin vždy srozumitelně seznámeni. Využívali příležitosti k diskusi, k navrhování vlastních nápadů a obhajobě svých názorů. Komunikovali při tom slušně a ukázněně. Atmosféra byla pracovní a velmi pozitivní. Žáci pracovali po celou dobu se značným zaujetím, prožívali zřetelnou radost z tvorby i pocity úspěšnosti. Učitelky jim podle potřeby poskytovaly radu či pomoc, ponechávaly jim ale dostatek prostoru pro seberealizaci. Vzdělávací cíle byly zjevně splněny, hodnocení ze strany učitelek bylo vlídné a motivující. Případné vrstevnické hodnocení bylo přátelské a nekonfrontační.

Těžiště výuky v TO spočívá ve všestranné taneční přípravě, ve vyšších ročnících přecházející ke specializovaným předmětům a zejména širěji pojatému scénickému tanci a klasické baletní přípravě, která přibyla v nabídce nově vyučovaných předmětů. V hospitovaných hodinách byly využívány různé metody a formy práce, které jsou voleny se zřetelem k reálným schopnostem a aktuálním potřebám žáků. Ti jsou vhodně motivováni, podporováni a vedeni, dobře pracují se zpětnou vazbou, respektují a přijímají nabízené formy práce i využívaný taneční repertoár.

Dostatečný důraz je přitom kladen i na rozvoj socializačních prvků: žáci jsou přátelští a komunikativně otevření a vstřícní, a to nejenom k pedagogům, ale také k sobě navzájem. Vyučující žáky velmi dobře slovně vedou, opravují, případně jim poskytují potřebnou pomoc. Pro všechny hospitované lekce byla příznačná koncentrovanost na plnění základních, vesměs zřetelně a srozumitelně formulovaných cílů, včetně důkladného rozcvičení v úvodních částech hodin a optimálního zařazení relaxačních částí. Ve vyšších ročnících v taneční improvizaci žáci nalézají seberealizaci i kolektivní spolupráci podporovanou uplatňovaným sebehodnocením i hodnocením vrstevnickým.

Hospitovaná výuka v nově otevřeném LDO byla různorodá, dobře a nápaditě připravená, respektovala individuální zvláštnosti a odlišnou úroveň osobních dispozic žáků. Převažuje inklinace k autorskému divadlu, žáci jsou vedeni k postupnému vytváření vlastních scénářů, čímž jsou podněcovány jejich kreativní dispozice i kolektivní spolupráce.

V hodinách byly využívány diferencované metody a formy práce, které jsou zpravidla efektivně voleny se zřetelem ke schopnostem a aktuálním potřebám žáků. Těm je poskytován i potřebný prostor k improvizaci, zároveň jsou však vedeni k týmové sounáležitosti a partnerské spolupráci. Žáci jednají spontánně a otevřeně, nebojí se chybovat. Ve výuce převládala vzájemná důvěra, podporovaná vrstevnickým hodnocením i sebereflexí jednotlivců.

V naprosté většině všech hospitovaných hodin byla výuka vedena v pozitivní atmosféře a s příslušným odborným přístupem.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání žáků škola průběžně sleduje zejména při postupových nebo absolventských zkouškách, hospitacích, veřejných vystoupeních, třídních koncertech a dalších akcích. Evidovány jsou i výsledky žáků v různých uměleckých soutěžích. Výsledky vzdělávání jsou pravidelně projednávány v pedagogické radě a v případě potřeby jsou přijímána vhodná opatření. Při hrozícím školním neúspěchu žáka postupuje škola operativně. Jedná se zákonnými zástupci a hledá pro žáka způsoby pomoci. Nejčastěji využívá dočasné rozvolnění učiva, případně změnu nástroje nebo vyučujícího. Tento postup je dostatečně účinný. V závěru minulého školního roku tak všichni hodnocení žáci prospěli, přičemž téměř 97 % z nich prospělo s vyznamenáním.

Velmi dobrých výsledků dosahuje škola při přípravě a přechodu zájemců k uměleckému vzdělávání na vyšších typech škol.

Pozitivní motivací žáků pro dosahování výborných výsledků ve vzdělávání jsou i umělecké soutěže. V posledním uzavřeném školním roce byli žáci školy úspěšní v krajských a ústředních kolech soutěží ZUŠ ve hře na příčnou flétnu, klarinet, fagot, saxofon, tenor, pozoun a ve hře v orchestru. V dalších soutěžích byli úspěšní žáci pěveckého oddělení (*Hlas Česka, Moravy a Slezska, Přehlídka pěveckých sborů v Lounech*), klavírního, smyčcového a dechového oddělení (např. *Beethovenovy Teplice, Středočeské pianoforte, Mezinárodní houslová soutěž Josefa Micky, Akord kvint, Mezinárodní interpretační soutěž dechových nástrojů Brno*).

Žáci VO ročně pořádají několik výstav (Synagoga Strančice, Stará Radnice, technologická galerie fakulty strojní ČVUT) a byli úspěšní na Mezinárodní dětské výtvarné výstavě Lidice. O účinnosti vzdělávání ve VO svědčí i výzdoba vnitřních prostor školy kvalitními žákovskými pracemi. TO se zúčastnil Taneční akademie a taneční dílny ve spolupráci s členy Národního divadla v Praze a pravidelně vystupuje na oborových přehlídkách. Žáci LDO se do činnosti školy zapojují jako moderátoři veřejných akcí školy a úspěšně provedli své první herecké vystoupení „*Rádio hlásí...*“. Všechny obory pravidelně vystupují také v rámci přehlídky ZUŠ Open.

Činnost četných instrumentálních souborů i pěveckých sborů školy se účelně zaměřuje především na účinkování při veřejných vystoupeních a kulturních akcích, při nichž žáci prokazují účinnost rozvoje kompetencí vytyčených ve ŠVP a které přispívají k obohacení kulturního života města i regionu. Škola při tom spolupracuje se zřizovatelem, mateřskými i základními školami, zákonnými zástupci žáků a kulturními institucemi v Říčanech Kromě spolupráce se ZUŠ v Olomouci, v Orlové a v Praze udržuje škola spolupráci s uměleckými školami v Německu, Itálii, Španělsku, Dánsku a Japonsku. Pravidelně jsou organizována soustředění školních souborů.

Škola rozvíjí sociální a osobnostní kompetence žáků i dalšími činnostmi, např. vzájemnou spoluprací mezi všemi obory. Pozitivní výsledky má škola také v oblasti výchovného působení, dosud nebylo třeba řešit žádné projevy rizikového jednání žáků.

Závěry

Vývoj školy

- Nedostatky zjištěné při předchozí inspekční činnosti byly odstraněny.
- Byl navýšen maximální povolený počet žáků, zvýšil se počet pedagogů.

- V hlavní budově školy byly vybudovány nové učebny a byla otevřena další odloučená pracoviště.
- Byl otevřen literárně dramatický obor, přibyla výuka předmětů hra na harfu a na elektrickou kytaru a výuka klasického tance.

Silné stránky

- Široké spektrum orchestrů, pěveckých sborů a komorních souborů zvyšující efektivitu vzdělávání.
- Aktivní spolupráce s vnějšími partnery vedoucí k výborným podmínkám pro vzdělávání a rozvoji klíčových kompetencí žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Chybějící podpora samostatnosti žáků a jejich sebereflexe o hře daných skladeb ve vztahu k zadaným cílům hodiny a chybějící společné zhodnocení některých hodin v hudebním oboru.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Podporovat samostatnost žáků a jejich sebereflexi o hře daných skladeb ve vztahu k zadaným cílům hodiny v individuální výuce v hudebním oboru.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Základní umělecké školy Říčany, z 15. dubna 2013, včetně Dodatku č. 1 z 25. dubna 2016
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, aktuální stav ke dni inspekční činnosti
3. Školní matrika vedená k termínu inspekční činnosti v elektronické podobě
4. Školní řád s účinností od 1. září 2020
5. Třídní knihy a rozvrhy vyučovacích hodin pro individuální, skupinovou a kolektivní výuku vedené ve školním roce 2022/2023
6. Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Říčany platný od 1. září 2022
7. Přihlášky a protokoly o přijímání ke studiu pro školní rok 2022/2023 – výběr
8. Záznamy z pedagogické rady-za školní roky 2021/2022 a 2022/2023
9. Protokoly o postupových, ročníkových a závěrečných zkouškách ve školním roce 2021/2022
10. Osobní spisy pedagogických pracovníků včetně dokladů o dosaženém a dalším vzdělání (výběr)

11. Informace o škole (regionální sběr dat, webové stránky školy, výroční zpráva školy)
12. Inspekční zpráva, čj. ČŠIS-2328/15-S, vydaná 30. října 2015
13. Ekonomická dokumentace - Závazné ukazatele rozpočtu za rok 2022, Finanční vypořádání dotací poskytnutých příjemcům prostřednictvím kraje ze státního rozpočtu v roce 2022, Účetní závěrka sestavená k 31. 12. 2022
14. Nájemní smlouvy včetně dodatků uzavřené se Základní uměleckou školou Říčany pro čtyři místa poskytovaného vzdělávání v Říčanech, Strančicích, Mnichovicích a Mukařově platné ve školním roce 2022/2023
15. Dokumentace bezpečnosti a ochrany zdraví - kniha úrazů za školní roky 2020/2021 až 2022/2023 Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jíž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Karel Šimek, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu
Ing. Hana Borůvková, kontrolní pracovnice
PhDr. Václav Flegl, odborník v oblasti uměleckého vzdělávání
Mgr. Petr Jiroš, odborník v oblasti uměleckého vzdělávání

V Praze 28. února 2023